

Raziskovalni projekt št. V5-0237
v okviru Ciljnega raziskovalnega programa (CRP)
»KONKURENČNOST SLOVENIJE 2006-2013«

Naslov projekta:

Vloga lokalne zgodovine v osnovni in srednji šoli

Projekt je trajal 24 mesecev od 1. 10. 2006 do 30. 9. 2008.

V nadaljevanju so predstavljeni namen in cilji projekta iz projektne dokumentacije - oktobra 2006.

Namen projekta

Glavni namen projekta je na eni strani pokazati premajhno vključenost in uporabo lokalne zgodovine pri družboslovnih predmetih, še posebej pri predmetu zgodovina v osnovni in srednji šoli v Republiki Sloveniji ter na drugi strani prikazati pomen in vrednost lokalne zgodovine ter konkretne načine preučevanja lokalne zgodovine v osnovni in srednji šoli kot osnovo za državljansko vzgojo in kulturo mladih.

Glavni cilji projekta so:

- analizirati vlogo in pomen lokalne zgodovine v osnovni in srednji šoli pri družboslovnih predmetih, s poudarkom na predmetu zgodovina;
- analizirati pomen in vrednost lokalne zgodovine za poznavanje, razumevanje in vrednotenje slovenske zgodovine in slovenske kulturne dediščine ter za državljansko vzgojo in kulturo;
- ugotoviti načine vključevanja lokalne zgodovine oz. preučevanja lokalne zgodovine pri predmetu zgodovina in drugih družboslovnih predmetih z namenom, da bi se učenci v osnovni in srednji šoli lahko navajali na pozitivno vrednotenje kulturne dediščine in na aktivno vlogo v družbi, pridobivali pa tudi znanje, razumevanje, sposobnosti vrednotenja najprej lokalne in s tem tudi slovenske zgodovine, razvijali najprej zavest o lokalni, narodni ter državni identiteti in pripadnosti ter na ta način razumeli večperspektivno in večkulturno evropsko in svetovno okolje.

Tako bomo glede na glavne cilje poskušali ugotoviti vlogo in pomen lokalne zgodovine v Sloveniji na osnovi analize izbranih zgodovinskih učnih načrtov in učbenikov od leta 1945 do leta 2005 ter pomen in vrednost lokalne zgodovine na podlagi analize sedanjih učnih načrtov in izbranih učbenikov za družboslovne predmete in sicer:

- vlogo in pomen lokalne zgodovine v učnih načrtih za zgodovino od leta 1945 do leta 2005,
- vlogo in pomen lokalne zgodovine v zgodovinskih učbenikih od leta 1945 do leta 2005,
- vlogo in pomen lokalne zgodovine v sedanjih učnih načrtih za osnovno in srednjo šolo pri ostalih družboslovnih predmetih (geografija, sociologija, slovenščina, likovna umetnost, psihologija, spoznavanje okolja, družba, državljanska vzgoja in etika itd.),

- vlogo in pomen lokalne zgodovine v sedanjih učbenikih pri ostalih družboslovnih predmetih (geografija, sociologija, slovenščina, likovna umetnost, psihologija, spoznavanje okolja, družba, državljanska vzgoja in etika itd.),
- pomen in vrednost lokalne zgodovine v osnovni in srednji šoli,
- pomen in vrednost lokalne zgodovine pri pouku družboslovnih predmetov, s poudarkom na pouku zgodovine,
- pomen in vrednost lokalne zgodovine za državljansko vzgojo in kulturo.

Ravno tako bomo glede na glavne cilje na osnovi slovenskih in tujih (zlasti angleških in francoskih) priročnikov za terensko delo ter strokovne literature poskušali ugotoviti možnosti uporabe lokalne zgodovine in njenega preučevanja v osnovni in srednji šoli ter prikazali načine, kako učence usposobiti za razumevanje in vrednotenje lokalne in slovenske zgodovine, slovenske kulturne dediščine ter kako pri učencih razvijati državljanske kompetence in sicer:

- katere učne strategije, oblike in metode so primerne za obravnavo lokalne zgodovine;
- katere vrste nalog se lahko uporabijo pri lokalni zgodovini;
- na kakšen način vključiti lokalno zgodovino v redni in izvenšolski pouk zgodovine in drugih družboslovnih predmetov;
- na kakšen način usposobiti učence za preučevanje lokalne zgodovine,
- na kakšen način usposobiti učitelje družboslovnih predmetov in še posebej učitelje zgodovine za poučevanje lokalne zgodovine,
- na kakšen način oz. s katerimi nalogami učenci razvijajo državljanske kompetence.

Tako bo projekt predstavil vlogo in pomen lokalne 'šolske' zgodovine v preteklosti in še posebej v sedanjosti ter predlagal možne načine vključevanja le-teh v redni in izvenšolski pouk v osnovni in srednji šoli ter tako zapolnil področje o lokalni zgodovini tudi v Sloveniji pri družboslovnih predmetih, zlasti pri predmetu zgodovina, kar bo bistvenega pomena za izboljšanje kakovosti izobraževanja, saj ravno preučevanje lokalne zgodovine nudi vsestranske možnosti za razvijanje različnih predmetnih in vseživljenskih spretnosti in veščin, ki so nujno potrebne za odgovorno in zdravo življenje mladih v družbi.